

4

สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 State and Problems of School Curriculum Implementation in Small-size Schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1

นายทรงวุฒิ ชั่วเมือง *

ดร.จุฑาทิพย์ การพบ **

ดร.อารี สาริปา ***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ทั้งโดยรวม รายด้านและรายข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีทั้งหมด 62 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน ครูผู้สอน จำนวน 442 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 504 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .922 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทดสอบสมมติฐานใช้การวิเคราะห์ t-test แบบอิสระต่อกัน (Independent samples) และนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดมาหาความถี่และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีระดับปานกลาง โดยด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

** ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น

3. การเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

4. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่า ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

คำสำคัญ : โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 , สภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the state and problems of school curriculum implementation in small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1, and to compare those information according to school administrators and teachers. The research samples were 54 school administrators and 210 school teachers of small-size schools in B.E.2551. The research instrument was a rating scale questionnaire with the reliability of .922. Data were analyzed by arithmetic mean and standard deviation. The hypothesis was tested by t-test (Independent Samples Method). And then, the opinion and suggestion findings from the questionnaire were analyzed by content analysis.

The results were:

1. The practice status of school curriculum implementing in the small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1 in the opinion of administrators and teachers as a whole was at a high level. But, in terms of support and implementation of the curriculum usage was at a moderate level. However, the aspects of administration and service, the average of their viewpoints was higher than other aspects.

2. The problem of school curriculum implementing in the small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1 was at a moderate level in all aspects. However, the readiness of curriculum utilization was averaged higher than other aspects.

3. Comparing the curriculum utilization status of small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1, it was found that there was no significant difference, as a whole. The average score was .05 which was inconsistent with the assumption. When each aspect was considered, it was found that there was no significant difference, except for the readiness of curriculum utilization, the administrators had the average of viewpoints higher than those of the teachers.

4. Comparing the curriculum utilization problems of small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1, it was found that there was significant difference, as a whole. The average score was .05 which was consistent with the assumption. When each aspect was considered, it was found that there was significant difference in all aspects. The administrators had the average of viewpoints higher than those of the teachers.

5. For the analysis results of opinion and recommendations involving the implementation and problems of the education curriculum in small-size schools under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 1, it was found that:

5.1 Preparation readiness: it was found that preparation time and resources were limited. There should be meetings among relevant parties to ensure thorough understanding before the curriculum is applied.

5.2 Management and service: it was found that there was not enough personnel. Moreover, they had too many teaching hours and teaching tasks were not relevant to their aptitude. Also, they lacked of determination and understanding in preparation and improvement of curriculum. Evaluation tools should be clearly developed.

5.3 Implementation of curriculum: it was found that curriculum was not strictly followed and there were too many irrelevant activities. There should be seminars for the implementation and evaluation for all parties.

5.4 Supports and promotion: it was found that teachers did not attend enough training as per requirement, there were not enough technological devices i.e. computers, internet, etc. Moreover, teachers should not be assigned too many tasks other than teaching.

Key Words : Small-size Schools, Thammarat Education Service Area Zone 1, The Implementation and Problems of the Education Curriculum

บทนำ

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศโดยมีหลักสูตรเป็นกรอบหรือแนวทางในการจัดการศึกษาสร้างคนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขันและร่วมมือกันอย่างสร้างสรรค์ในเวที ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงต้องให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้ประชาชนคนไทยสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ความเป็นอยู่ ค่านิยม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจึงเป็นข้อกำหนดที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด และสอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ ความต้องการของผู้เรียนชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นนอกจากนี้หลักสูตรสถานศึกษายังเป็นเอกสารที่บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง มีไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในกรณีที่ต้องการศึกษาแนวทางการจัดการการศึกษาของสถานศึกษา และเป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

การนำหลักสูตร ไปใช้เป็นกระบวนการที่สำคัญในระบบหลักสูตร เนื่องจากหลักสูตรที่จัดทำขึ้นหากปราศจากการนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพก็จะทำให้ไม่สามารถบรรลุผลตามที่หลักสูตรคาดหวังได้ การนำหลักสูตร ไปใช้ประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญได้แก่การเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร การบริหารและบริการหลักสูตร การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร(สุนีย์ ภูพันธ์, 2546, หน้า 230)

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาวิเคราะห์ของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (สปศ.) เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาไทยที่ผ่านมาจะพบปัญหาสำคัญ 5 เรื่อง สรุปได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการศึกษา มีการบริหาร แบบรวมอำนาจไว้ส่วนกลางมากเกินไป มีองค์กรที่มีภารกิจการทำงานที่ซับซ้อน เกิดความล่าช้า ขาดการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นและชุมชน
2. ปัญหาครู ไม่มีคนเก่ง ไม่ได้รับการส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพครูขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติ
3. ปัญหาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ หลักสูตรไม่สอดคล้องกับชีวิตจริงในชุมชน และก้าวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางบริบทของสังคม
4. ปัญหาด้านสื่อและเทคโนโลยี แม้สื่อและเทคโนโลยีพัฒนาไปรวดเร็ว แต่สื่อมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้น้อยมากและไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ
5. ปัญหาด้านระบบตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 รับผิดชอบการจัดการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอลานสกา อำเภอพระพรหม และอำเภอเฉลิม
พระเกียรติมีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 146 โรงเรียน จำแนกเป็น 7 ประเภทตามขนาดโรงเรียนได้แก่
โรงเรียนขนาดที่ 1 (นักเรียน 1-120 คน) 62 โรงเรียน โรงเรียนขนาดที่ 2 (นักเรียน 121-200 คน) 32 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดที่ 3 (นักเรียน 201-300 คน) 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดที่ 4 (นักเรียน 301-499 คน) 16 โรงเรียน
โรงเรียนขนาดที่ 5 (นักเรียน 500-1,499 คน) 12 โรงเรียน โรงเรียนขนาดที่ 6 (นักเรียน 1,500-2,499 คน)
5 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดที่ 7 (นักเรียน > 2,500 คน) 2 โรงเรียน จะเห็นได้ว่าโรงเรียนขนาดที่ 1 ซึ่งเป็น
โรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมากว่าโรงเรียนขนาดอื่นๆ

จากการติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก โดยสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบกับปัญหาหลาย
ประการ เช่น จำนวนครูและบุคลากรไม่ครบตามเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด โรงเรียนขาดระบบข้อมูล
พื้นฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ทรัพยากร เศรษฐกิจ อาชีพ และความต้องการของท้องถิ่นขาด
การจัดระบบข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนักเรียนทั้งด้านความถนัดและความสนใจ สื่อ วัสดุอุปกรณ์
เอกสารและคู่มือไม่เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน นอกจากนี้ยังไม่ทันสมัย การจัด
ตั้งอำนาจความเสถียรด้านต่างๆเกี่ยวกับการจัดการศึกษาดำเนินการยังไม่เพียงพอ โรงเรียนขาด
งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาศูนย์วิชาการ ครูขาดความรู้และทักษะใน
การพัฒนาหลักสูตร ขาดการวางแผนนิเทศและติดตามผลอย่างเป็นระบบ ครูขาดความรู้ความ
เข้าใจในหลักการและวิธีการนิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอนครูไม่สอนตามแผนการจัดการ
เรียนรู้ ครูได้รับมอบหมายงานหลายหน้าที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ครูยังไม่
ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ขาดการค้นคว้าวิจัย สื่อการเรียนการสอน การพัฒนาผู้เรียน
การวัดและประเมินผลแนวใหม่ การมีส่วนร่วมของชุมชน และผลผลิตผู้เรียนไม่เป็นไปตาม
มาตรฐานที่กำหนด (เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1, 2549, 1) นอกจากนี้โรงเรียน
ขนาดเล็กประสบปัญหาทั้งด้านบุคลากร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ และจาก
ประสบการณ์การปฏิบัติงานของผู้วิจัยในตำแหน่งผู้ประเมินภายนอก สำนักงานรับรองมาตรฐาน
และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาใน
ด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร ด้านบุคลากรขาดขวัญ
กำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ ด้านสื่อเทคโนโลยีและงบประมาณ มีไม่เพียงพอ

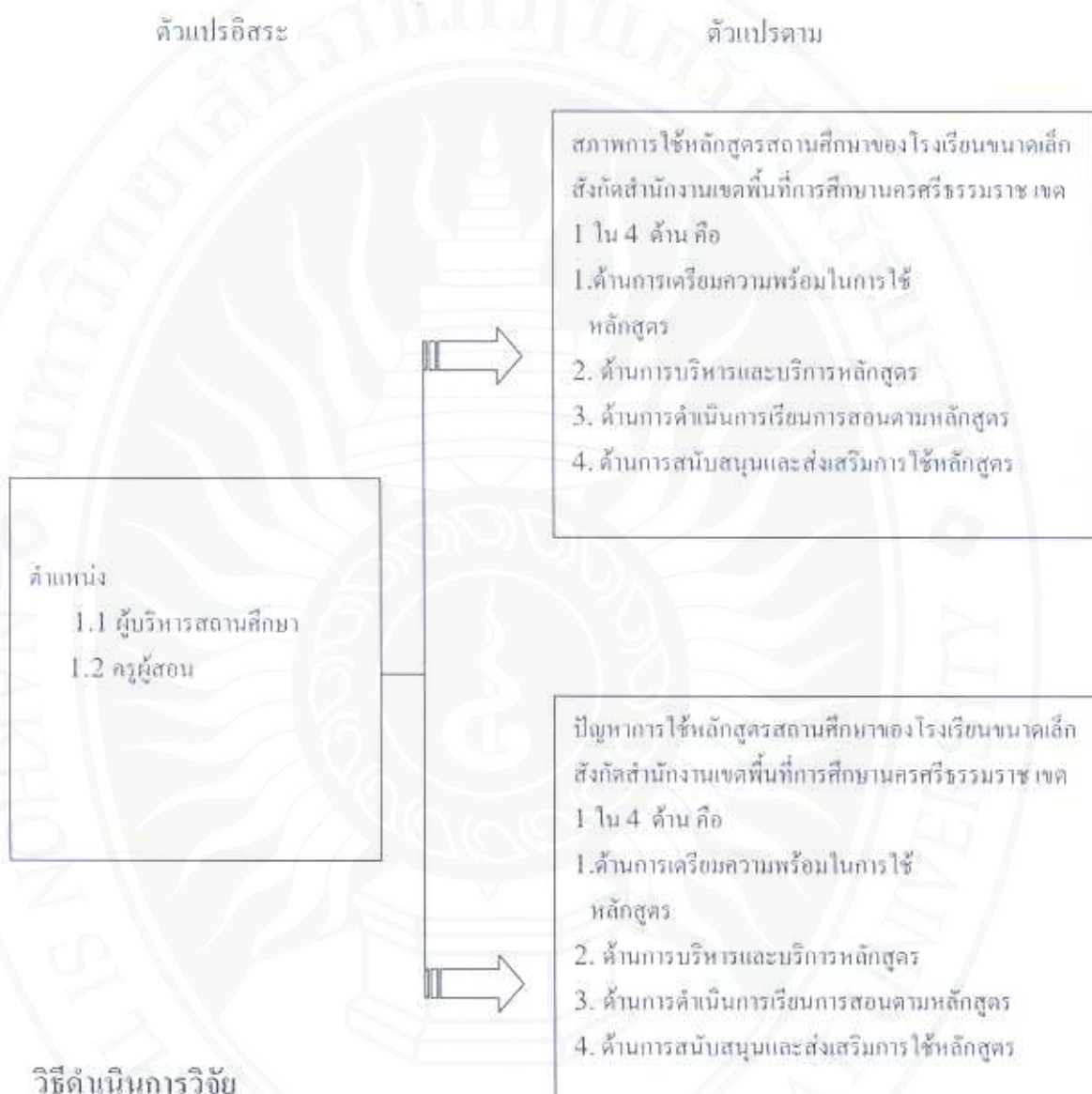
จากความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้และบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดที่ 1 (นักเรียน 1-120 คน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งถือว่าการนำหลักสูตรไปใช้เป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่การบรรลุจุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ และสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่จะสามารถนำผลจากการวิจัยมาศึกษา และนำมาเชื่อมโยงบูรณาการในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ การศึกษาสภาพและปัญหาจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งเป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
4. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งมีทั้งหมด 62 โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 62 คน ครูผู้สอนจำนวน 442 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 504 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ โรงเรียนขนาดที่ 1 ซึ่งเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 62 โรงเรียน ที่ถูกสุ่มมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

1.3 การสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิชนิดเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยมีโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2551 เป็นหน่วยการสุ่ม (Sampling Unit) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการในแต่ละตำแหน่ง

จำนวนประชากรและตำแหน่งตามข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 รวบรวมไว้ในปีการศึกษา 2551 ซึ่งจำแนกเป็น 2 กลุ่ม

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งตำแหน่งออกเป็น 2 ประเภท คือผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน และสุ่มตัวอย่างแบบเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร (proportional size) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งมีโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำแนกเป็นเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่ง วัตถุประสงค์ ช่วงชั้นที่สอน และประสบการณ์การเข้าร่วมการใช้อัตถุศรสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้อัตถุศรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 53 ข้อแยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้อัตถุศร ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้อัตถุศร ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับ ดังนี้ 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด 4 หมายถึง ระดับมาก 3 หมายถึง ระดับปานกลาง 2 หมายถึง ระดับน้อย 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด

3.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขออนุญาตให้เก็บข้อมูลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงผู้บริหารสถานศึกษาช่วยออกแบบสอบถามและครูผู้สอนในโรงเรียนตามจำนวนที่ระบุ ทั้งนี้ระยะเวลาที่เก็บข้อมูล ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน พุทธศักราช 2551

3.3 ผู้วิจัยโทรศัพท์ติดตามการตอบแบบสอบถาม ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาพบว่าแบบสอบถามที่ได้คืนมามีความสมบูรณ์ และอัตราการตอบแบบสอบถามถึงเป็น 100% นำไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปคำนวณโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 แยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.3 วิเคราะห์ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแยกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

4.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) แบบอิสระต่อกัน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. ระดับของสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 สภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น รองลงมา ก็คือด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร ตามลำดับ และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นน้อยที่สุด

1.2 ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ซึ่งด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นมากกว่าด้านอื่น รองลงมา ก็คือด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและด้านการบริหารและการบริการหลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยเท่ากัน และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรมีระดับค่าเฉลี่ยน้อยสุด

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษาทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช

เขต 1 พบว่าความ คิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อแยกตามรายด้าน พบว่า ระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของ ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ผู้วิจัยขอสรุปประเด็นข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 ควรสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรโดยการนำผลงาน รายงาน เผยแพร่ให้ชุมชนหรือสาธารณชนได้รับทราบ จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรในแต่ละปี การศึกษาอย่างเป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และการมีส่วนร่วมในการใช้หลักสูตรของกรรมการสถานศึกษา

1.2 ควรมีการเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร โดยประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการสร้างความตระหนักให้แก่ผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้เห็นความสำคัญ ความจำเป็นและยอมรับร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการอบรมให้บุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาและเอกสารประกอบหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดอื่นๆ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด

2.2 ควรทำวิจัยเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ เพื่อจะได้ทราบข้อแตกต่างเกี่ยวกับสภาพและปัญหา เพื่อจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขให้เป็นแนวทางเดียวกัน

3.3 ควรทำวิจัยแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของของผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียนขนาดอื่นๆ และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา ไชยพันธ์. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- เขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1, สำนักงาน. (2549). รายงานการติดตามการจัดทำและ
การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษ
านครศรีธรรมราช เขต 1. นครศรีธรรมราช : กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัด
การศึกษา.
- จรูญ กล้าหาญ. (2546). การประเมินการใช้หลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2545). คู่มือการเขียนและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพฯ : เรืองอักษร.
- วันชัย พงษา. (2545). โรงเรียนดีมีคุณภาพบริหารจัดการอย่างไร. นครศรีธรรมราช : เม็ดทราย.
- สุพล วังสินธ์. (2542). CIPPA รูปแบบการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วารสารวิชาการ. 2,3
: 41 - 43